

ul. Ursynowska 46.

WIADOMOŚCI

ZWIĄZKU POLSKICH ZRZESZEŃ TECHNICZNYCH I ZWIĄZKU POLSKICH CZASOPISM TECHNICZNYCH I ZAWODOWYCH

ROK VII

WARSZAWA, 9 czerwca 1931 r.

Nr. 21

STOWARZYSZENIA TECHNICZNE ZRZESZONE:

Stowarzyszenie Techników Polskich w Warszawie.	Stowarzyszenie Polsk. Inż. Przem. Naftowego w Boryslawiu.
Polskie Towarzystwo Politechniczne we Lwowie.	Sekcja Techniczna Towarzystwa Wiedzy Wojskowej.
Związek Polskich Inżyn. Kolejowych Krakowskie Tow. Techniczne.	Stowarzyszenie Techników Polskich w Bydgoszczy.
Stow. Elektryków Polskich.	Związek Techników Polskich w Częstochowie.
Polskie Stow. Inżyn. i Techn. województwa Śląskiego.	Stow. Techników Polskich w Toruniu.
Stowarzyszenie Polskich Inżynierów Górniczych i Hutniczych.	Kujawskie Stowarzyszenie Techników we Włocławku.
Stow. Techników w Sosnowcu.	Koło Techników w Ostrowcu.
Stow. Techników Polskich w Wilnie.	Koło Techn. w Starachowicach.
Stowarzyszenie Inżynierów i Architektów w Poznaniu.	Stow. Techników w Grudziądzu.
Stowarz. Techników w Poznaniu.	Stowarzyszenie Techników województwa Kieleckiego.
Stowarzyszenie Techników województwa Lubelskiego.	Stowarzyszenie Inżynierów Polaków w Ameryce.
Stowarzyszenie Inżynierów i Techników ziemi Radomskiej.	Stowarzyszenie Techn. Okręgu Skarżysko-Kamienna.
Wołyńskie Stowarzyszenie Techników w Łucku.	Koło Architektów w Warszawie.
Związek Inżynierów Drogowych.	Związek Inżynierów Chemików Rzeczypospolitej Polskiej.

TREŚĆ:

Komunikat	A—53
Zagadnienia Zbiornikowe w Polsce	A—53
Spis członków	A—58
Odezwa	A—60

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: WARSZAWA, ULICA CZACKIEGO 5.

Konto czekowe P. K. O. 5878.

OGŁOSZENIA: $\frac{1}{2}$ str. 140 zł., $\frac{1}{4}$ str. 85 zł., $\frac{1}{8}$ str. 55 zł., $\frac{1}{16}$ str. 30 zł., $\frac{1}{32}$ str. 18 zł.

Prenumerata za kwartał zł. 1. Cena Nr. 21 — 25 gr.

Członkowie Zrzeszonych Stowarzyszeń wpłacają ulgową prenumeratę przez swe Stowarzyszenia.

Za prenumeratę dodatku Kroniki Technicznej 4 zł. kwartalnie
Cena pojedynczego numeru 1. — zł.

STOWARZYSZENIE TECHNIKÓW POLSKICH

w Warszawie

KONTO — P. K. O. Nr. 128.

I. POSIEDZENIE TECHNICZNE.

W piątek dnia 12 czerwca r. b. o godz. 8-iej wiecz. w Wielkiej sali gmachu Stowarzyszenia Techników Polskich w Warszawie (Czackiego 3-5) odbędzie się posiedzenie techniczne, na którym p. E. PEPŁOWSKA wygłosi odczyt p. t.: „ Ofenzywa gospodarcza Sowietów “.

Następne odczyty a) dnia 19 b. m. - prof. Jerzy MICHALSKI (b. minister skarbu): „O przesileniu gospodarczym światowym i w Polsce“; b) dnia 26 b.m.— dr. Aleksander SZULCE „O modernizacji palenisk przemysłowych“.

KOMUNIKAT

Kancelarja S-nia uprasza P. P. Członków o wpłacanie składek, przypominając jednocześnie, że dnia 1 lipca r. b. wstrzymana będzie wysyłka pism technicznych tym P. P. Członkom, którzy do tej daty nie uiszczą składek za kwartał II-gi r. b.

POSADY WAKUJĄCE:

46— Dyrekcja Lasów Państw. w Warszawie podaje do wiadomości, że w Wydziale Budownictwa Dyrekcji wakuje kontraktowa posada REFERENTA mechanicznego. Miejsce to będzie obsadzone przez inżyniera z wykształceniem mechanicznym posiadającego znajomość praktyczną parowych maszyn i kotłów; pożądana znajomość maszyn tartacznych. Wynagrodzenie do 600 zł. miesięcznie. Podania wraz z referencjami należy składać do Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie, ul. Reja 5.

48 — Państwowa Wyższa Szkoła Budowy Maszyn i Elektrotechniki w Poznaniu poszukuje na 1 września 1931 r. asystenta do laboratorium elektrotechnicznego, który by samodzielnie mógł prowadzić ćwiczenia z grupami.

Jednocześnie musiałby pomagać jako asystent w laboratorium fizykalnym,

Wymagane:

1. dyplom inżyniera elektryka lub technologa-elektryka lub równoważne dyplomy szkół innych, lub

2) wykazanie się odpowiednią praktyką w laboratorjach maszyn elektrycznych i laboratorjach fizykalnych.

Pobory według IX stopnia służbowego pragmatyki państwowej.

POSZUKUJĄ PRACY:

39—INŻYNIER-CHEMIK poszukuje jakiegokolwiek odpowiedniego stanowiska. Może być na wyjazd. Zgłoszenia pod nr. 39.

41—INŻYNIER-ELEKTRYK z długoletnią praktyką jako kierownik oddziału poważnej firmy zagranicznej w jednym z większych miast w Polsce z powodu zupełnej likwidacji tego oddziału poszukuje odpowiedniego stanowiska. Łaskawe zgłoszenia proszę kierować pod nr. 41 do redakcji pisma.

43—INŻYNIER-MECHANIK z praktyką warsztatową, biurową, techniczną, ogólnoadministracyjną na odpowiedzialnych stanowiskach, obeznany z nowoczesnymi metodami pracy. Gwarancja wydajnej pracy. Łaskawe propozycje proszę kierować do redakcji pisma pod nr. 43.

BIBLIOTEKA
POLITECHNIKI WARSZAWSKIEJ
Warszawa, ul. J. J. Indrzejki 14
Polska Bibliografia Techniczna.

P 1927 669.144.72
B Przgl. Górn.-Hutn. Nr. 18
T DOMAŃSKI KONSTANTY inż.
chem. Oznaczenie krzemu w stopach
żelazo-krzemowych. 900 sł.

P 1929 658.516:621.882
B Przgl. Techn. Nr. 49.
T SAWIN N. N. prof. Wilno, Skodo-
wy Zawody. Tolerancja gwintów. 2730 sł.
+ 11 rys.

P 1929 628.15
B Przgl. Techn. Nr. 49.
T GEMBARZEWSKI L. inż. techn.
Główne przewody wodociągowe m. st.
Warszawy. 2200 s'. + 2 rys.

P 1929 620.1
B Przgl. Techn. Nr. 49.
T W sprawie wymiarów próbek wy-
trzymałościowych. 180 sł.

P 1929 620.1:669
B Przgl. Techn. Nr. 49
T RABBENO G. inż. Sprowadzenie wy-
dłużenia, otrzymanego przy rozrywaniu
próbki metalowej jakiegokolwiek do-
dłużenia równoważnej próbki normalnej.
400 sł.

P 1929 620.9(438):621.3(438)
B Spraw, i prace P. K. Eu. Nr. 49 i 50
T (Przgl. Techn. Nr. 49 i 50)
Materiały do projektu elektryfikacji Pol-
ski. Objaśnienia do statystyki produkcji
w latach 1925, 1926 i 1927 według ok-
ręgów zasilania oraz przewidywanego
przyszłego zapotrzebowania energii
elektrycznej. 1050 sł.

P 1929 621.643
B Wiad. Pol. Kom. Norm. Nr. 45-49
T (Przgl. Techn. Nr. 49)
BAKOWSKI F. inż. Międzynarodowa
konferencja w sprawie normalizacji łącz-
ników z gwintem gazowym w Zurychu.
dn. 25-26 września 1929 r. 350 sł. +
37 tab.

P 1927 55(44)+553.94(44)+622.334(44)
B Przgl. Górn.-Hutn. Nr. 1-2, 3-4, 5-6
T i Nr. 16 i 22 z r. 1925.
DOBORZYŃSKI KAZIMIERZ, KRU-
PINSKI BOLESŁAW, MALINOWSKI
STANISŁAW inż. górn. Zagłębia wę-
glowe Północnej i Wschodniej Francji.
8550 sł.+63 rys.

P 1927 622.8:614.8
B Przgl. Górn.-Hutn. Nr. 1-2
T JOPEK FR. inż. centr. ratownictwa
górn. Mikołów. Bezpieczeństwo i ra-
townictwo górnicze. 900 sł.

P 1927 666.888
B Przgl. Górn.-Hutn. Nr. 1-2
T BINDER LEON inż. metalurg. Gąbka
żuźlowa, czyli pumeks. 420 sł.

P 1927 669.018.2+621.822
B Przgl. Górn. Hutn. Nr. 3-4
T FESZCZENKO-CZOPIWSKI I. prof.
O stopach łozyskowych. 2250 sł. +
21 rys.+6 tabl.

P 1927 662.66
B Przgl. Górn.-Hutn. Nr. 5-6
T MALINOWSKI B. inż. Królewska
Huta. O konieczności standaryzacji
węgli przeznaczonych na eksport morski.
720 sł.

P 1927 669+546.22
B Przgl. Górn.-Hutn. Nr. 5-6
T DOMAŃSKI KONSTANTY inż.
chem. Szybkie sposoby oznaczania siarki
w żelazie, stali i surowcach. 840 sł.+
3 rys.+6 tabl.

P 1927 669.274.2
B Przgl. Górn.-Hutn. Nr. 5-6
T R. Poszczególne składniki w zużu
wielkopiecowym. 240 sł.

P 1927 622.2:621.34
B Przgl. Górn.-Hutn. Nr. 7
T GROZA A. inż. Elektryczność w hu-
tnictwie (z wykładu wstępnego w dn.
15. II 1927 r. w Akademii Górniczej
w Krakowie). 1700 sł.

P 1927 627.171
B Przgl. Górn.-Hutn. Nr. 7
T OLSZAK FELIKS Akad. Górn. w
Krakowie. Układy walcarskie „Illinois
Steel Co w Gary. 300 sł.+2 rys.

P 1927 622.647.2
B Przgl. Górn.-Hutn. Nr. 7
T KUBICZEK TADEUSZ A. inż. Pitts-
burgh Pa. Przewóz taśmowy w kopal-
niach Colonial H. F. Frick Coke Co.
(Scottdale, Pelsywanja U. S. A.). 930
sł.+3 rys.+1 tabl.

Od Redakcji.

Wobec głosów, jakie w sprawie czasopisma naszego doszły Redakcję, a które wykazują nieznaną zakresu i warunków wydawnictwa, — Redakcja „Wiadomości Związku Polskich Zrzeszeń Technicznych“ widzi się zmuszoną złożyć wyjaśnienia dotyczące faktycznego stanu rzeczy:

1. „Wiadomości“ nie są czasopismem naukowym ani technicznym, ale biuletynem sprawozdawczym z działalności całego Związku, jego Zarządu i poszczególnych Stowarzyszeń Zrzeszonych oraz organem Związku polskiej prasy technicznej. Przeważająca treść i poziom „Wiadomości“ a także częstość ich wydawania zależy od intensywności działania i zasilenia życia zbiorowego Stowarzyszeń Zrzeszonych, które to czynniki, niestety, są b. nierównomierne: obok czynnych i żywotnych stowarzyszeń należą do Związku i obumarłe Zrzeszenia, które latami nie dają o sobie znaku życia. Dlatego też za swój najważniejszy obowiązek postrzega Redakcja zaspokojenie w miarę sił i finansowych możliwości potrzeb aktywnych Zrzeszeń, których tętno życia wymaga częstszego wychodzenia czasopisma. Takimi były dotychczasowe poglądy Redakcji na cel, zakres i treść „Wiadomości“, takimi pozostają nadal, tembardziej że to stanowisko Redakcji znalazło poparcie i jasny wyraz w uchwale Zarządu Związku P. Z. T., jaka w tej kwestji zapadła na posiedzeniu w dniu 7 maja 1931 r.

2. Dołączona do „Wiadomości Kronika Techniczna“ stanowi oddzielne wydawnictwo opłacane przez **dobrowolnych abonentów** i ma na celu nietyle pogłębianie wiedzy Zrzeszonych, co informowanie ogółu technicznego o najnowszych zdobyczach techniki; z natury rzeczy tak publikacja nosić musi charakter bardziej fragmentaryczny.

3. Redakcja „Wiadomości“ podkreśla, że dołączanie do nich kartki bibliograficzne, wydawane są z funduszków Sekcji Bibliotecznej Stow. Techników Polskich w Warszawie i nie obciążają budżetu Związku i Wydawnictwa „Wiadomości“ którego wydatki prowadzą się jedynie do kosztów papieru i druku, oraz porta pocztowego.

Redakcja „Wiadomości
Związku Polskich Zrzeszeń Technicznych
i Związku Polskiej Prasy Technicznej“.

KOMUNIKAT

Komisji Organizacyjnej Narodowego Kongresu Żeglugi.

Wobec ustalenia terminu Narodowego kongresu żeglugi na pierwszą połowę stycznia 1932 r., organizuje Komisja w ciągu lata kilkudniową wycieczkę towarzyską na polskich drogach wodnych. Jako teren tej pierwszej wycieczki Stowarzyszenia obrana Polesie, którego drogi wodne są może najmniej znane Polskim inżynierom komunikacji wodnej, a którego gospodarka wodna obecnie szczegółowo studjowana, przedstawia bardzo ciekawe momenty. Projektowana wycieczka umożliwi jej uczestnikom zapoznania się z daleko posuniętymi badaniami Biura Meljoracji Polesia.

Termin wycieczki ustalono prowizorycznie na dni 15, 16 i 17 sierpnia 1931, zaś program w ogólnych zarysach przedstawia się jak następuje:

1. Przyjazd do Brześcia 14 sierpnia wieczorem, lub 15-go rano.
2. 15 sierpnia zwiedzenie będącego w budowie nowego jazu na Bugu poniżej Brześcia, oraz Brzeskiego węzła dróg wodnych do pierwszego jazu na Muchawcu. Popołudniu względnie wieczorem zwiedzenie Biura meljoracji Polesia wraz z odczytem na temat wykonanych prac.
3. 16 sierpnia wyjazd do ostatniej szluzy na Pinie w Sieliszczach, przejazd wodą do Pińska, i zwiedzenie węzła Pińskiego dróg wodnych.
4. 17 sierpnia wyjazd statkami w dół Pińska do Prypeci, Prypecią do granicy Sowieckiej, poczem Horyniem do Dawidgródka, gdzie nastąpi rozwiązanie wycieczki.

Udział w wycieczce mogą brać członkowie Stowarzyszenia wraz z rodzinami, ponieważ jednak ilość miejsc na statkach jest ograniczona, przeto pożądane są wcześniejsze zgłoszenia, mimo, że w zasadzie Komisja przyjmować je będzie do końca lipca.

Bliższe szczegóły oraz ostatecznie ustalony program ogłoszony będzie w numerze lipcowym, który zawierać też będzie niektóre dane hydrologiczne i gospodarcze z terenu wycieczki. Koszty wycieczki poza normalnymi kosztami przejazdów kolejną i noclegami w hotelach oblicza się za dwa dni przejazdu statkami wraz z utrzymaniem na około 50 złotych.

O ile będzie dość znaczna ilość uczestników nie posiadających prawa do zniżki biletów kolejowych, Komisja poczyni starania o uzyskanie zniżek powrotnych przy wyjeździe z Dawidgródka, oraz przy wspólnym przejeździe z Brześcia.

ZAGADNIENIA ZBIORNIKOWE W POLSCE.

Zbiorniki retencyjne znalazły bardzo szerokie zastosowanie w budownictwie wodnym. Niema dziś prawie gałęzi gospodarki wodnej, w której zużytkowanie wody nagromadzonej w naturalnych lub sztucznych rezerwoarach nie przyczyniłoby się do poprawy warunków

ekonomicznych danej gospodarki. Na wielką skalę stosowane są zbiorniki przede wszystkim przy budowie zakładów o sile wodnej, oraz dla celów meljoracyjnych w szczególności nawadniania. Mniej licznie trafiają się dziś zbiorniki budowane wyłącznie dla celów zmniejszenia fali powodziowej, oraz dla powiększenia głębokości rzek w czasie niskich stanów, a więc dla celów komunikacyjnych.

Każdy zbiornik regulując przepływy wód, a w szczególności zmniejszając rozpiętość pomiędzy wodą małą a wielką, musi wywierać wpływ dobroczynny na charakter danej rzeki, zmniejsza bowiem równocześnie różnice w ruchu rumowiska, a stąd przyczynia się do ustalenia kształtu koryta i kierunków biegu rzeki. Również bezpośrednio następstwem magazynowania wody jest zmniejszenie fali powodziowej i powiększenie przepływów w czasie niskich stanów. Zdawałoby się na pozór, że różnorodne cele, jakie budowa zbiorników może mieć na oku, mogą być bardzo łatwo uzgodnione w jednym i tym samym zakładzie. W rzeczywistości tak nie jest. Należyta gospodarka wodą zbiornika może być przeprowadzoną tylko z uwzględnieniem pewnego jasno określonego celu, wszelkie zadania inne muszą być traktowane ubocznie, i znaleźć swe zaspokojenie tylko o tyle o ile to nie przeszkadza racjonalnemu wykorzystaniu zbiornika na te cele, na jakie został on przede wszystkim przeznaczony. Tak n. p. nie da się pomyśleć użycie zbiornika przeznaczonego do eksploatacji energii wody, a zwłaszcza jeżeli chodzi o pokrycie zapotrzebowania szczytowego, z zadaniem zbiornika retencji powodziowej, a nawet z kwestją podniesienia przepływów niskich dla celów żeglugowych.

Dlatego w każdym wypadku ile razy stajemy przed zagadnieniem budowy zbiorników, musimy sobie zdać przede wszystkim sprawę z głównego celu jaki dany zbiornik lub sieć zbiornikowa będzie mieć do spełnienia. Na terenach ziem polskich uważano budowę zbiorników za aktualną jeszcze przed wojną, aczkolwiek nie poświęcono jej tyle uwagi jak na to zasługiwała. Sieć zbiornikową Podkarpacia opracował były Galicyjski Wydział Krajowy, dla celów retencji wody powodziowej sieć zbiorników na Pomorzu Projektował prof. Holz dla celów wyzyskania siły wodnej. Po wojnie podniesioną została myśl użytkowania również średnich biegów rzek dla magazynowania wody dla celów żeglugowych.

Najjaśniej tłumaczą się zbiorniki na Pomorzu. Mogą one mieć tylko jeden cel przed sobą t. j. należyte wykorzystanie siły wodnej rzek pomorskich. Pod względem zmniejszenia wysokości fali powodziowej, działania tych zbiorników jest obojętne, rzeki bowiem pomorskie na ogół niebezpieczeństwa powodzi nie przedstawiają. Również nie przedstawiają rzeki pomorskie bezpośredniego znaczenia dla żeglugi, wpływ ich zaś na żeglowność Wisły jest minimalny. — Wreszcie względna obfitość opadów czyni kwestję nawadniania dość obojętną, a zresztą duża ilość naturalnych zbiorników na Pomorzu aż nadto wystarcza do zmagazynowania wody w tym celu. — Wobec tego gospodarka wodna na projektowanych i częściowo już wybudowanych (na Czarnej Wodzie) zbiornikach może się odbywać wyłącznie pod kątem widzenia potrzeb sił wodnych. W danych warunkach potrzebami temi jest pokrycie szczytów zapotrzebowania energii, i umożliwienie przez to ekonomiczniejszego wykorzystania energii zakładów ciepłikowych.

Podobnie rzecz przedstawiać się będzie z ewentualnymi zbiornikami na rzekach Wileńszczyzny, gdyby do ich budowy przyjąć miało.

Zupełnie inny charakter, ale także jednostronny miałyby zbiorniki nizinne w średnich biegach rzek, a więc przede wszystkim projektowany przez inż. Tillingera w dorzeczu Bugu koło Włodawy. Gospodarka na nich musiałaby być przystosowana wyłącznie do potrzeb żeglugi, a więc do podniesienia stanów niskich letnich i jesiennych. Jeżeli przy tej sposobności zbiorniki te wywarły jakikolwiek wpływ na mające się ewentualnie zużytkowywać siły wodne np. na projektowanym kanale Bug — Warszawa, to wpływ ten byłby ubocznym, i do potrzeb sił wodnych gospodarki na zbiorniku stosować nie można było.

Nie tak prosto przedstawia się sprawa gospodarki zbiornikowej na tym terenie na którym mogą one znaleźć największe zastosowanie t. j. w karpackim dorzeczu Wisły i Dniestru. Rzeki Karpackie pozbawione naturalnych zbiorników wód w postaci jezior lub krainy wiecznych a przynajmniej długotrwałych śniegów, przedstawiają nadzwyczaj niekorzystny rozdział przepływów, gdy bowiem najniższe przepływy spadają poniżej 1 litra na sekundę i kilometr kwadr. zlewni, to wody wielkie przekraczają 1000 litrów nawet na względnie dużych potokach około 1000 km² powierzchni dorzecza. W tych warunkach wyrównanie choćby częściowe przepływu mieć może olbrzymie znaczenie nie tylko na zmniejszenie wysokości fali powodziowej a przez to zmniejszenie klęski i niebezpieczeństwa powodzi, ale także na wyrobienie stałego i jednostajnego koryta przez zmniejszenie szalonych dotąd różnic w ruchu rumowiska, a przez to ogromne ułatwienie a niekiedy nawet uczynienie zbędnymi robót regulacyjnych.

Nie mniej duże znaczenie, aczkolwiek dotąd mało zbadane, może mieć sieć zbiorników w dorzeczu rzek karpackich na żeglowność głównych recipientów, a więc przede wszystkim Wisły. Wielkie trudności jakie ma do pokonania żegluga na górnej Wiśle, polegają nie tyle na niedostatecznej głębokości w czasie niskich stanów wody, jak na tem, że te niskie stany powtarzają się zbyt często naprzemian z nagłymi wzniesieniami stanów wody, co w wysokim stopniu utrudnia dostosowanie ładunku łodzi do danych warunków głębokości. Ponadto dotychczasowe obliczenia wskazują, że budowa sieci zbiorników powyżej Krakowa byłaby w stanie podwyższyć ekonomiczny typ łodzi na tej przestrzeni z 200 do jakich 300 ton, natomiast dodane do tego zbiorniki w dorzeczu Dunajca, umożliwią prawdopodobnie ekonomiczne kursowanie łodzi o pojemności 400 a nawet może 600 tonn na Wiśle poniżej ujścia tej rzeki. Bez wątplenia zbiorniki te wraz z projektowanymi zbiornikami w dorzeczu Sanu, wywrą duży wpływ na żeglowność Wisły środkowej, przynajmniej do ujścia Bugu, zwłaszcza przy równoczesnem zastosowaniu regulacji na małą wodę.

Racjonalne wyzyskanie sił wodnych rzek karpackich nie da się pomyśleć bez zrealizowania szerokiego programu zbiornikowego. Duże koszty inwestycji jakie budowa zakładów wodnych za sobą pociąga, mogą się opłacić jedynie przy wysokiej cenie energii elektrycznej, którą zapłacić może jedynie zapotrzebowanie pokrycia szczytowego, związane z budową zbiorników.

Natomiast można uważać za zbędne magazynowanie wody w zbiornikach dla celów nawadniania, wobec obfitości ścieków i dużych opadów rocznych na Podkarpaciu.

Pogodzenie przy układaniu gospodarki zbiornikowej tych wszystkich celów nie jest rzeczą możliwą. Szczególnie silnie odbija gospodarka przystosowana do potrzeb energetycznych. Świadczą o tem choć-

by dzieje zbiornika w Porąbce, projektowanego początkowo jako zbiornik czysto retencyjny a przeprojektowanego następnie pod kierunkiem ś. p. Narutowicza na cele wyłącznej wyzyskania energii wody. W programie zbiornikowym dla rzek Karpackich należy więc charakter zbiorników z góry określić, i stosownie do tego je projektować.

Rzecz naturalna, że ostateczną odpowiedź dać mogą dopiero wyczerpujące studia i porównania pod względem ekonomicznym różnych sposobów rozwiązania. — Już jednak na podstawie dotychczas przeprowadzonych badań, można do pewnego stopnia wyrobić sobie zdanie, zwłaszcza co do dopływów górskich Wisły. Bliskość tanich źródeł energii cieplnej w postaci miazłu węglowego zużywanego wprost na kopalni z jednej strony a zasobów gazu ziemnego z drugiej strony, czyni konkurencję zakładom wodnym bardzo trudną, nawet przy użytkowaniu ich wyłącznie na pokrycie zapotrzebowania szczytowego. Dlatego wydawałoby mi się, że nie można przy projektowaniu zbiorników na dopływach Wisły kłaść główny nacisk na jak najlepsze wyzyskanie siły wodnej, a należałoby raczej uwzględnić inne cele związane z magazynowaniem wody. Na pierwszy plan wysuwa się tu sprawa zwiększenia niskich przepływów w okresie żeglugi t. j. w lecie i w jesieni. W tym celu musi być utrzymany przed nadejściem tego okresu pełny zbiornik, natomiast stan jego w porze zimowej jest już bardziej obojętny, zwykle jednak będzie wówczas zbiornik wypróżniony i niebędzie miał potrzebnych zapasów dla wykorzystania energii. Ta jednak gospodarka wodą zbiornika da się doskonale pogodzić z zadaniami meljoracyjnymi t. j. zmniejszeniem szczególnie groźnej letniej fali powodziowej rzek Karpackich, oraz ujednostajnieniem przepływów a przedewszystkiem dłuższem utrzymaniem wód średnich wyrabiających koryto. Do tego celu potrzebnem jest tylko należyte zorganizowanie służby prognozy stanów wody z uwzględnieniem wpływu opadów, tak, ażeby w porze letniej w razie nagłych wezbrań można było zbiornik na czas opróżnić. Nie idzie za tem, ażeby sprawa wyzyskania sił wodnych miała być zupełnie pominięta. Przeciwnie przy każdym zbiorniku powinien być projektowany zakład wodnoelektryczny, ale produkcja w nim musiałaby się ściśle stosować do gospodarki wodą przewidzianą dla potrzeb żeglugi i meljoracji. — Natomiast zakłady takie stanowiłyby znakomitą rezerwę na wypadek jakichkolwiek trudności w dostawie węgla, i dla tego musiałby być połączone szynami zbiorczymi z zakładami ciepłkowemi o znaczeniu ogólnie Krajowem. Rozsianie większej ilości zakładów wodnych w różnych punktach dorzecza bądź to bezpośrednio przy zbiornikach, bądź tylko opartych o wyrównaną wodę zbiornikową, powinno mieć ogromne znaczenie strategiczne, zwłaszcza wobec położenia naszego zagłębia węglowego.

Rzecz naturalna, że tego rodzaju zakłady nie mogą być przedsiębiorstwem rentowem, i nie może być mowy o tem, ażeby można dojść do potrzebnej liczby zbiorników w drodze n. p. warunków koncesji elektryfikacyjnej. Warunki takie musiałby znacznie podrożyć dostawę prądu, stałyby zatem w rażącej sprzeczności z głównymi zadaniami elektryfikacji. Wykonanie tego rodzaju programu zbiornikowego wyobrażem sobie jako na szeroką skalę zakrojoną akcję budowy przez państwo, z udzielaniem koncesji na budowę przy nich zakładów elektrycznych. Opłata za korzystanie z wody zbiornikowej, o ile zostanie przeprowadzoną przez turbiny określona była w każdym poszczególnym wypadku w warunkach koncesyjnych.

Spotkać mię może zarzut, że utopją jest program akcji państwowej w takim stylu, wobec nader szczupłego dotąd budżetu na cele budownictwa wodnego i choćby przykładu Porąbki budowanej prawie 10 lat bez widocznego dotąd skutku. Nie wyobrażam też sobie tej akcji jako prowadzonej ze środków budżetowych. Jedyną drogą to zaciągnięcie odpowiedniej pożyczki wewnętrznej, tem łatwiejszej, że emitowanej w ciągu szeregu lat w ratach nie o wiele przewyższających pierwszą transzę pożyczki budowlanej.

Podstawą do zaciągnięcia takiej pożyczki powinna być ustawa o gospodarce wodnej w dorzeczu Wisły, która obejmowałaby nie tylko jej regulację, ale zarówno i obwałowanie, ewentualną kanalizację i budowę zbiorników w jej górskim dorzeczu. Projekt tego rodzaju własny miałby tak olbrzymie znaczenia ekonomiczne, że nie wątpiłbym o możliwości ulokowania choć części potrzebnej na ten cel pożyczki nawet zagranicą, obok bowiem korzyści pośrednich, widoczne byłyby wpływy bezpośrednie w postaci zwrotów udziału samorządów w kosztach obwałowania, w dochodach z wody zużywanej na produkcję energii elektrycznej, oraz w dochodach z uzyskanych gruntów bądźto przez regulację bądźteż w drodze wymiany zaświadczenia, do jakich powinni być ustawowo zobowiązani właściciele przyległych do rzeki gruntów, których wartość skutkiem działania projektowanych robót powiększyłaby się znacznie. Jakikolwiekby jednak nie były trudności w realizacji programu zbiornikowego, uważam sprawę tę za tak ważną dla państwa, że po wybudowaniu portu w Gdyni, po wybudowaniu połączenia kolejowego zagłębia węglowego z Gdynią i po wybudowaniu fabryki związków azotowych w Mościcach, ona powinna wyjść na porządek dzienny najważniejszych zadań ekonomicznych państwa.

Jeżeliby chodziło o kolejność w jakiej powinny u nas być budowane zbiorniki retencyjne, to zbiorniki pomorskie i wileńskie jako ściśle związane ze sprawą wykazania sił wodnych, musiałyby powstawać w miarę rozwoju elektryfikacji tych okolic. Natomiast przy zbiornikach Karpacich na pierwszy plan wysuwają się kwestje korzyści gospodarczych, a przede wszystkim ich wpływu na żeglugę, zabezpieczenia od powodzi. Z tych powodów najpierw musi być ukończony zbiornik w Porąbce, bez którego prowadzona obecnie budowa wałów na górnej Wiśle może niekorzystnie oddziaływać na przebieg fali powodziowej poniżej. Drugim z kolei powinien być zbiornik Rożnowski, zadecyduje on bowiem o stopniu żeglowności Wisły poniżej Dunajca, i o miejscu do którego ma być odprowadzony kanał lateralny Wisły. Na trzecim miejscu postawiłbym uzupełniające zbiorniki w dorzeczu górnej Wisły, a więc w dorzeczu Soły, Skawy i źródłowych dopływów Wisły na Ślązku. Być może okaże się też potrzeba budowy dalszych zbiorników w dorzeczu Dunajca.

Na czwartym miejscu, w miarę postępu robót regulacyjnych na Wiśle środkowej przypadłaby budowa zbiorników w dorzeczu Sanu, przede wszystkim w okolicy Solimy, które jak przybliżone obliczenia wykazały, byłyby w stanie wyrównać żeglowność całej środkowej Wisły od Zawichostu do ujścia Bugu.

Zbiorniki w dorzeczu Dniestru i Prutu, mające charakter prawie wyłącznie meljoracyjny ochrony przed powodzią, zależeć będą od wielkości funduszy państwowych na te cele przeznaczonych. Ich znaczenie jako źródeł energii, a zwłaszcza dla pokrycia zapotrzebowania szczytowego, jest bardzo duże ale przekraczać będzie rozmiary zapotrzebowania jeszcze przez długi okres czasu.

prof. M. Rybczyński.

Spis członków

Którzy przystąpili do Stowarzyszenia Członków Kongresów Gospodarki Wodnej do końca kwietnia 1931.

I. CZŁONKOWIE DOŻYWOTNI

1. Rummel Juljan Gdynia, Żegluga Polska p. p.

II. CZŁONKOWIE ZWYCZAJNI

a. Osoby prawne

1. Politechnika Warszawska, Wydział Inżynierji Wodnej.
2. Magistrat miasta Bydgoszczy.
3. Magistrat miasta Krakowa.
4. Magistrat miasta Poznania, Wydział budownictwa podziemnego.

b. Osoby fizyczne

1. Adamski Zygmunt, inż.	Gdynia, zarząd budowy portu.
2. Aleksandrowicz Stanisław, inż.	Lwów, Wodociągi miejskie.
3. Altenberg Maurycy, inż.	Lwów, Nabelaka 37a.
4. Bagiński Ryszard	Piastów, Poniatowskiego.
5. Bauer Teodor	Brwinów, Zwirowa 4.
6. Besedits Rudolf	Grodno, Jerozolimska 4.
7. Bielenia Czesław, inż.	Poznań, Ratusz, pokój 36.
8. Bochnia Stanisław, inż.	Warszawa, Krucza 16 m. 4.
9. Boj Marjan, inż.	Borysław, Podkarpackie T-wo Elektryczne.
10. Bomas Piotr, inż.	Warszawa, Elektoralna 2 m. 12a.
11. Born Artur, inż.	Toruń, Plac św. Katarzyny 1.
12. Bukowski Marjan, inż.	Gdynia, Nadbrzeżna 2.
13. Byszewski Wincenty Marjan, inż.	Tarnów, ul. D-ra Tertila 19. II p.
14. Chmielewski Bolesław, inż.	Przemyśl, Potockiego 19.
15. Cwikiel Józef Bogumił	Warszawa, Mochneckiego 17.
16. Czarnocki Bohdan	Łuck, Okręgowy Urząd Ziemski.
17. Czekaliński Jan	Warszawa, Chmielna 89.
18. Czupryński Antoni	Brześć n/B, Urząd Wojew. Wydział Rolny.
19. Decyusz Jerzy, inż.	Warszawa, Czerniakowska 136.
20. Dębski Kazimierz, inż.	Warszawa Żoliborz, Krasińskiego 18 m. 110.
21. Downarowicz Antoni, inż.	Wilno, Witoldowa 7 m. 1.
22. Ehrenberg Adam, inż.	Toruń, Dyrekcja Lasów Państwowych.
23. Fächer Maksymiljan, inż.	Kraków, Pędzichów 8.
24. Fiszer Jan, inż.	Kraków, Salwator, Anczyca 3.
25. Fiedorowicz Józef, inż.	Wilno, Zygmontowska 20.
26. Gerstmann Franciszek, inż.	Katowice, Urząd Wojewódzki.
27. Gorzkowski Aleksander, inż.	Toruń, Bydgoska 26.
28. Gólnik Alojzy	Toruń, Mickiewicza 101.
29. Grabowski Zygmunt, inż.	Warszawa, Wspólna 40 m. 19a.
30. Guliński Stanisław, starosta	Siedlce, ul. 3 maja 18.
31. Holnicki-Szulc Jan, inż.	Warszawa Żoliborz, Kozielskiego 45.
32. Horn Juljusz, inż.	Skawina, Radziszowska.
33. Jacewicz Władysław, inż.	Wilno, Portowa 28 m. 6.
34. Jakubski Leonard, inż.	Stryj, Państwowy Zarząd Wodny.
35. Janota Jan, mjr. dypl.	Warszawa Żoliborz, Kaniowska 26.
36. Jasiak Bolesław	Inowrocław, Solankowa 20.
37. Jenz Henryk, inż.	Wilno, Portowa 28.
38. Jurczyński Hieronim, Dr.	Kraków, Szczepańska 11.
39. Kajzar Józef	Wyszaków, Zarząd Dróg Wodnych.
40. Knopiński Czesław, inż.	Warszawa, Elektoralna 21.
41. Koppe Władysław	Warszawa, Wspólna 56 m. 3.
42. Krasicki Józef	Kamień-Koszyrski, wojew. Poleskie, maj. Krynica.
43. Krasiński Antoni	Pułtusk, ul. Stare Miasto 38.
44. Krasucki Liberat, inż.	Lwów, Urząd Wojew. Dyrekcja Rob. Publ.
45. Krieger Stefan, inż.	Toruń, Słowackiego 20.
46. Krzywda Sienicki Mieczysław, inż.	Lublin, Krakowskie Przedmieście 55 m. 5.
47. Książkowski Franciszek, inż.	Łuck, Dyrekcja Robót Publicznych.
48. Kunczyński Wacław	Wyszaków, Zarząd Dróg Wodnych.
49. Kurhanowicz Aleksy, inż.	Białystok, Urząd Wojew. Dyr. Rob. Publ.
40. Kuznicki Mieczysław	Warszawa, Mokotowska 32 m. 3.

51. Kwiatkowski Jan
 52. Langer Mieczysław, inż.
 53. Leźnicki Tadeusz
 54. Librowicz Wiktor, inż.
 55. Lubert Seweryn, inż.
 56. Macusel Henryk
 57. Makowski Ignacy
 58. Makulski Tadeusz, inż.
 59. Malinowska Helena
 60. Matakiewicz Maksymil., Prof. Dr.
 61. Matusewicz Józef, Dr.
 62. Massalski Tadeusz, inż.
 63. Michałewicz Mieczysław, inż.
 64. Mierzejewski Marcin
 65. Mierzyński Rafał, inż.
 66. Mieszkowski Henryk, inż.
 67. Milan Franciszek, inż.
 68. Milewski Jerzy, inż.
 69. Mironowicz Jerzy, inż.
 70. Mosdorf Bronisław, inż.
 71. Mysłakowski Kazimierz, inż.
 72. Nagórski Bohdan, inż.
73. Nawrocki Marjan, inż.
 74. Niedźwiedzi Edward, inż.
 75. Niemirowicz Szczytt Władysław
 76. Nowak Władysław, inż.
 77. Olewiński Michał, inż.
 78. Olszewski Ignacy, inż.
 79. Pałka Zygmunt, inż.
 80. Południowski Franciszek, inż.
 81. Poźniak Wiktor, inż.
 82. Prokopowicz Marjan, inż.
 83. Przewłocki Kiejstut, inż.
 84. Purzycki Julian, inż.
 85. Rewieński Józef
 86. Rewkowski Teofil, inż.
 87. Rodowicz Kazimierz, inż.
 88. Romanowicz Cezary, inż.
 89. Romanski Edward, inż.
 90. Rożankowski Aleksander, inż.
91. Rożański Adam, Prof. Dr. inż.
 92. Rudolf Zygmunt, inż.
 93. Rundo Alfred, inż.
 94. Rybczyński Mieczysław, Prof. inż.
 95. Rzepecki Henryk, inż.
 96. Rzymkowski Feliks
 97. Serwacki Marjan, inż.
 98. Sierociński Jan
 99. Sikorski Ludomir, inż.
 100. Siła Nowicki Stefan, inż.
 101. Sokoła Cyryl, inż.
 102. Sommer Tadeusz, inż.
 103. Stępkowski Adam
 104. Stulgiński Tadeusz, inż.
 105. Świeściakowski Witold, inż.
 106. Szenfeld Edward, inż.
 107. Szowhenow Iwan, inż.
 108. Szramowicz Stanisław, inż.
 109. Szuster Włodzimierz, inż.
 110. Szymkiewicz Dezydery, Prof. Dr.
 111. Trojanowski Waclaw, inż.
 112. Trzebińska Marja, inż.
 113. Trzebiński Janusz, inż.
 114. Tyszek Aleksander, inż.
 115. Tyrała Jan, inż.
 116. Ukłowski Mieczysław
- Sandomierz, Długosza 1.
 Kraków, Łobzowska 46.
 Warszawa, Skorupki 4 m. 9.
 Łuck, Piłsudskiego 112.
 Warszawa, Marszałkowska 6.
 Poznań Słowackiego 36.
 Warszawa, Żoliborz, Towiańskiego 42.
 Stanisławów, Kilińskiego 36.
 Warszawa, Polna 74 m. 38.
 Lwów, Politechnika.
 Warszawa, Filtrowa 14.
 Kielce, Wesoła 26.
 Brześć nad B. Skrzynka pocztowa 20.
 Poświętne, Koło Zagożdżona, Jedlnia-Dwór
 Warszawa, Nowogrodzka 10 m. 3.
 Wilno, Fabryczna 4 m. 1.
 Jasło
 Kalisz, Plac 11 listopada 15.
 Mołodeczno, Państwowy Zarząd Drogowy.
 Warszawa, Pługa 7 m. 25.
 " Raszyńska. 56 m. 5.
 Gdańsk, Neugarten 29. Rada Portu i Dróg
 Wodnych.
 Porąbka, Koło Kęt. Wojew. Krakowskie.
 Warszawa, Zielna 22 m. 13.
 Warszawa, Smolna 28 m. 5.
 Katowice, Reymonta 8 III p.
 Radom, Żeromskiego 53.
 Wilno, Antokolska 44.
 Stanisławów, Dworzec. I Sekcja utr. kolei.
 " Granwaldzka 2.
 Kraków, Dębni, Rybacka 2.
 Warszawa, Filtrowa 26.
 Łuck, Zarząd Dróg Wodnych.
 Częstochowa, Raclawicka 10 m. 6.
 Brześć n/B, Kobryńska 65.
 " Szeroka 28.
 Warszawa, Filtrowa 12.
 Łuck, Zarząd Dróg Wodnych.
 Warszawa, Pługa 6 m. 26.
 Gdańsk, Neugarten 28. Rada Portu i Dróg
 Wodnych.
 Kraków, Mickiewicza 21.
 Warszawa, ul. Juliana Pałata 4 m. 7.
 " Nowogrodzka 18a.
 " Langiewicza 4.
 " Poznańska 16 m. 6.
 Łask, Województwo Łódzkie.
 Poznań, Niegolewskich 10.
 Warszawa, Hortensja 7 m. 3.
 " Aleje 3 maja 20 m. 10.
 Wilno, Ostrobramska 21.
 Warszawa, Hoża 9 m. 7.
 " Złota 31 m. 10.
 " Piękna 7 m. 1.
 Wilno, Dobroczyzny zaułek 2a m. 1.
 Warszawa, Florjańska 8 m. 53.
 " Goraszewska 7.
 " Przemysłowa 26 m. 61.
 Lublin, Lubomelska 1 m. 7.
 Kałusz, Państwowy Zarząd Wodny.
 Lwów, Nabielska 22.
 Warszawa, Polna 70 m. 1.
 " Narbuta 3 m. 2.
 " Narbuta 3 m. 2.
 " Uniwersytecka 1 m. 29.
 Płock Królewska 28. Zarząd Dróg Wod.
 Poznań Wały Leszczyńskiego 8.

117. Ulrich Adam	Suwalki Kościuszki 73.
118. Wasilewski Julian	Warszawa Nowogrodzka 26.
119. Wędziński Edmund, inż.	Telechany Wojew. Poleskie.
120. Wislouch Władysław, inż.	Lwów. Lyczakowska 24.
121. Wojciechowski Janusz, inż.	Włocławek Cygańska 9, m. 6.
122. Wojtkiewicz Michał, inż.	Warszawa Nowowiejska 43, bud. 5 m. 10.
123. Zaczek Józef, inż.	„ Koszykowa 5 m. 27.
124. Zakrzewski Bernard, inż.	Poznań Matejki 68, III p.
125. Zielenkiewicz Stanisław, inż.	Radom Trawna 9 m. 4
126. Zięba Jan	Warszawa Bracka 5 m. 23.
127. Zubrzycki Tadeusz, inż.	„ Kredytowa 9.

ODEZWA

Zarząd Stowarzyszenia Członków Kongresów Gospodarki Wodnej w Polsce, zwraca się z apelem do wszystkich osób i instytucji interesujących się rozwojem gospodarki wodnej w Polsce, do zgłoszenia się w poczet członków Stowarzyszenia. Stan gospodarki wodnej w Polsce jest zbyt dobrze znany, ażeby potrzebował szerszego uzasadnienia. W myśl § 5 statutu do gospodarki wodnej zaliczono: drogi wodne i porty, żeglugę morską i śródlądową, wyzyskiwanie sił wodnych, regulacja rzek, ochronę przed powodzią, regulację odpływów, melorację rzek, zaopatrzenia w wodę, kanalizację, oczyszczania ścieków, balneotechnikę i t. p.

Do rozwoju i polepszenia gospodarki wodnej zdąza Stowarzyszenie w myśl § 6 Statutu zapomoga:

- a) Urządzenia Kongresów Gospodarki Wodnej, na których omawiane mają być sprawy, obchodzące całokształt lub znaczny odłam gospodarki wodnej, a które odbywały się w odstępach czasu 3-5 lat w różnych punktach kraju.
- b) Zwolywania w razie potrzeby Konferencji częściowej dla szczegółowego omawiania spraw związanych z poszczególnymi gałęziami gospodarki wodnej.
- c) Urządzenia w czasie trwania Kongresu, względnie Konferencji, lub też niezależnie od nich, pokazów, wystaw i wycieczek związanych treścią z gospodarką wodną
- d) Wydawnictw luźnych lub periodycznych prac kongresowych, jako też badań i prac członków Stowarzyszenia odnoszących się do gospodarki wodnej.
- e) Współpracy z innymi pokrewnymi instytucjami i udziału w pokrewnych instytucjach międzynarodowych. —

Członkiem zwyczajnym w myśl § 10 Statutu może być osoba fizyczna lub prawna będąca w bezpośredniej lub pośredniej styczności z którąkolwiek z gałęzi gospodarki wodnej, przyjęta przez Zarząd na wniosek 2 członków zwyczajnych. Opłata członkowska wynosi 6 zł. od osób fizycznych, zaś 50 zł. od osób prawnych. Ponadto osoby interesujące się sprawami Stowarzyszenia, mogą zapisywać się zwykłą deklaracją na członków wspierających, opłacających rocznie 30 zł. składki od osób fizycznych, zaś 300 zł. od osób prawnych.

Zgłoszenia przyjmuje Zarząd Stowarzyszenia w Warszawie ulica Jasna 10. I. piętro. —

Składki wpłacać należy na konto czekowe P. K. O. Nr. 24.390.—

Deklaracją chęci przystąpienia do Stowarzyszenia, należy zaopatrzyć podpisem 2 członków Stowarzyszenia, lub też powołać się na nazwisko 2 członków mieszkających w Warszawie. ZARZĄD

- P** 1927 622.641
B Przgl. Górn.-Hutn. Nr. 7
T RAYSKI WŁADYSŁAW. Zapora aut-
 matyczna, zabezpieczająca ucieczkę
 wozów na pochylniach. (System W. Pie-
 trusky, Królewska Huta). 180 st.
- P** 1927 669.183.21
B Przgl. Górn.-Hutn. Nr. 8 i 20
T ZEMAJTIS K. student Akad. Górn.
 w Krakowie. Budowa i obliczenie pieca
 martenowskiego na podstawie jego wy-
 dadności i sprawności (oprac. wedł. art.
 H. Bansena Stahl u. Eisen 1925, 19,
 str. 702). 3500 st.+16 rys.+2 tabl.
- P** 1927 669.24+669.25
B Przgl. Górn.-Hutn. Nr. 9
T JASIEWICZ ZYGMUNT inż. Akad.
 Górn. w Krakowie. Stopy typu stellitów
 i nichromów (referat wygl. na konfe-
 rencji Metaloznawczej w Katowicach
 dn. 19 marca 1927 r.). 2600 st.+15 rys.
- P** 1927 55 (85)
B Przgl. Górn.-Hutn. Nr. 8
T GLIŃSKI BOHDAN inż. Lima (Peru)
 Monografia górnicza prowincji Patar
 (Peru). 1550 st.
- P** 1927 351.822.3:622
B Przgl. Górn.-Hutn. Nr. 10
T MALAWSKI ZYGMUNT inż. dyr.
 Wyższego Urzędu Górniczego w Kato-
 wicach. Pięciolecie władz. górnicznych
 na Śląsku. 20-VI 1922 — 20-VI 1927.
 1200 st.
- P** 1927 553.632+622.363.2
B Przgl. Górn.-Hutn. Nr. 10
T JACKIEWICZ ADAM inż. Warsza-
 wa. Sole potasowe i ich eksploatacja
 w Polsce. 1400 st.
- P** 1927 622.333
B Przgl. Górn.-Hutn. Nr. 10 i 11
T PRZESMYCKI PIOTR. Dąbrowa
 Górnicza. Historia rozwoju Dąbrowy
 Górnicznej. 2200 st.+8 rys.
- P** 1927 55 (438)
B Przgl. Górn.-Hutn. Nr. 11, 12, 13,
 14 — 15 i 16
T KUŹNIAR W. i ŻELECHOWSKI W.
 Materiały do poznania stosunku Karpat
 do ich przedgórz na przestrzeni od
 Morawskiej Ostrowy po Kraków. 5700
 st.+11 rys.
- P** 1927 381.83
B Przgl. Górn.-Hutn. Nr. 11
T KWIECINSKI ALFRED inż. górn.
 Dumping. 600 st.+1 rys.
- P** 1927 622.814
B Przgl. Górn.-Hutn. Nr. 12 i 13
T CYBŪLSKI W. i JUROFF J. Kry-
 tyczne uwagi o nowej poprawionej for-
 mule Taffanel'a i Audibert'a. (Sprawo-
 zdanie na podstawie prac w Kopalni
 doświadczalnej „Barbara” i Centrali
 ratownictwa górniczego Górnośląskiego
 Związku Przemysłowców Górniczno-Hu-
 tniczych Z. z.). 2400 st.+1 rys.
- P** 1927 669 (072)
B Przgl. Górn.-Hutn. Nr. 12 i 13
T FESZCZENKO-CZOPIWSKI I. prof.
 i ŁOSKIEWICZ W. docent adiunkt Kra-
 ków Akad. Górn. Zakład Metalografii
 Akad. Górnicznej w Krakowie (z okazji
 pięciolecia istnienia 1922—1927). 3600
 st.+9 rys.+4 tabl.
- P** 1927 606 4 (438)
B Przgl. Górn.-Hutn. Nr. 12
T Powszechna Wystawa Krajowa w ro-
 ku 1929 850 st.
- P** 1927 622.67
B Przgl. Górn.-Hutn. Nr. 13
T RAYSKI WŁADYSŁAW. Automa-
 tyczna zapora zabezpieczająca od wpa-
 dania wozów do pustego przedziału
 szybowego (Patent Pietrusky w Kró-
 lewskiej Hucie). 110 st.+1 rys.
- P** 1927 622.41
B Przgl. Górn.-Hutn. Nr. 14—15
T CZECZOTT H. prof. Akad. Górn.
 w Krakowie, inż. górn. Niebezpieczeń-
 stwo wentylatorów podziemnych. 1680
 st.+6 rys.
- P** 1927 622.64
B Przgl. Górn.-Hutn. Nr. 14 — 15
T RAYSKI WŁADYSŁAW. Uchwyty
 czyli spadochrony stosowane na pochy-
 lniach i upadowych przy przewozie za-
 pomocą liny bez końca. 180 st.+5 rys.
- P** 1927 669.14
B Przgl. Górn.-Hutn. Nr. 16, 17 i 18
T MALKIEWICZ TADEUSZ inż. Ak.
 Górn. w Krakowie. Krystalizacja stali
 i występowanie warstwowości w sta-
 lach półtwardych. 2400 st.+22 rys.+2 t.
- P** 1927 622.333
B Przgl. Górn.-Hutn. Nr. 16
T ROSNOWSKI ZENON Niemce k.
 Strzemieszyc. Wyciąganie stempli z za-
 mulonych wyrobisk przy odbudowie
 grubych pokładów. 480 st.+10 rys.
- P** 1927 622.235.2
B Przgl. Górn.-Hutn. Nr. 17
T ZENFTMAN HENRYK inż. Zagoź-
 dźon. Jakie własności powinien posia-
 dać materiał wybuchowy, stosowany
 w górnictwie węglowem. 580 st.+4 tabl.

**WYSZEDŁ Z DRUKU
SPIS CZŁONKÓW**

**STOWARZYSZEŃ
TECHNICZNYCH
NALEŻĄCYCH**

**DO ZWIĄZKU POLSKICH
ZRZESZEŃ TECHNICZNYCH
CZŁONKOWIE ZRZESZONYCH TOWARZ.**

**NABYWAC MOGĄ
W KANCELARJI**

**ZWIĄZKU
W CENIE 10 ZŁ.**

**Za przesyłkę dolicza się 1 zł.
CENA KSIĘGARNI 25 ZŁOTYCH**

KATALOG

07

KSIAŻEK, CZASOPISM
I ODDZIELNYCH
BROSZUR z DZIEDZINY

„POLSKIEJ TECHNIKI”

WYDANYCH OD ROKU 1918 DO 31 GRUDNIA 1928

UKAZAŁ SIĘ
Z DRUKU NAKŁADEM
Z W I A Ż K U
POLSKICH ZRZESZ.
TECHNICZNYCH

„TECHNIK”

08

Dwutygodnik poświęcony sprawom

Redakcja i Administracja:
Kałowice, Ligonia 30, II p.
tel. 30-90 P. K. O. Nr. 305.249.

Prenumerata roczna zł. 12,
półroczna zł. 6, kwartalna zł. 3.

Numer pojedynczy 50 gr.

górnictwa,
hutnictwa,
przemysłu
i budownictwa.

PRZETARG

2-gie Okręgowe Szefostwo Budownictwa w Lublinie, ulica Szpitalna 12 ogłasza nieograniczony przetarg ofertowy na budowę umywalni i ustępów z dołami przy budynkach Nr. 6, 9, 10 i 12 (koszarowych) dla 24-go pułku ułanów w Kraśniku, z terminem składania ofert do dnia 18-go czerwca 1931 r. godzina 10-ta rano.

Oferty należy składać w 2-ch zalakowanych kopertach z uwidocznieniem na zewnętrznej nazwy robót, a na wewnętrznej nazwy firmy.

Do oferty należy dołączyć kwit Kasy Skarbowej na złożenie wadium w wysokości 5% od sumy końcowej.

Bliższych informacji można zasięgnąć w tut. Szefostwie, gdzie też można otrzymać za zwrotem kosztów druki kosztorysowe i ofertowe na których wyłącznie można składać oferty.

Prawo wyboru oferty zastrzega się.

P. o. Szefa Bud. O. K. II.
(—) inż. GRUCA kpt.

PORZĄDEK OBRAD XIII-TEGO ZJAZDU DELEGATÓW P. Z. T.

który odbędzie się w Warszawie w lokalu Stowarzyszenia Techników Polskich, ul. Czackiego 3-5 w dniach 20 i 21 czerwca r. b.

1. Sprawozdanie Zarządu Związku P. Z. T.
2. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej.
3. Wybory Zarządu na rok 1931-32.
4. Sprawy Fisa:
 - a) Światowy Związek Inżynierów,
 - b) Gniazdo Literatury Słowiańskiej przy P. Z. T.
 - c) Ankieta w sprawie społecznego stanowiska inżynierów i inne,
5. Sprawa Słownika Technicznego.
6. Wniosek Polskiego Towarzystwa Politechnicznego w sprawie domów wypoczynkowych dla członków Zrzeszonych Stowarzyszeń.
7. Wniosek Polskiego Stow. Inżynierów i Techników woj. Śląskiego w sprawie urządzenia Ogólnego Zjazdu Inżynierów i Techników w 1932 r. na Śląsku.
8. Sprawa przyjęcia nazwy „Wielkiego Zagłębia Polskiego i nazwa jego części.
9. Komunikat Redakcyjny „Wiadomości Związku P. Z. T.“
10. Sprawa przyjęcia do Związku P. Z. T. Nowogrodzkiego Stowarzyszenia Techników.
11. Komunikaty Zarządu.
12. Wolne wnioski.